Openbaar

Memo Forum / raad

Aan	:	De gemeenteraad
Van	:	Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Voortgang en uitvoering Regionale Energie Strategie (RES 1.0) en het afwegingskader zon op land
Zaaknummer	:	551658
Doel	:	Informeren

Kennisnemen van

1. Het initiatief van de provincie om een plan – milieu effect rapportage (plan –MER) op te stellen.
2. De samenwerking tussen de gemeente en inwoners en ondernemers van het Zutphens Broekgebied.
3. Voortgang van het afwegingskader zon op land

Inleiding

Het college wil de raad graag bijpraten over:

1. Het initiatief van de provincie om een plan – milieueffectrapportage (plan –MER) op te stellen.
2. De samenwerking die we starten met inwoners en ondernemers van het Broekgebied. Dit naar aanleiding van de uitvoering van het raadsbesluit ‘afwegingskader wind- en zonne-energie’ (amendement 2021-A0021).
3. De voortgang van het afwegingskader zon op land.

Deze memo informeert u over bovenstaande zaken.

Inhoud

1. Plan – milieueffectrapportage van de provincie

De provincie Gelderland heeft het initiatief genomen om een plan-MER op te stellen, met het doel om:

- het provinciale windbeleid te actualiseren;
- de afspraken die in de Regionale Energie Strategie (RES 1.0) staan te kunnen borgen in omgevingsbeleid;
- onderbouwende informatie te geven voor de ontwikkeling van de RES 2.0, door bijvoorbeeld potentiële nieuwe zoekgebieden voor wind- en zon initiatieven in beeld te brengen.

Daarnaast wil de provincie de resultaten van de plan-MER ook gebruiken om samen met gemeenten en RES-regio’s de wind/zon verhouding te verbeteren.

Wat is een plan – MER?

Een Milieueffectrapportage (m.e.r.) brengt objectief en feitelijk de milieueffecten van een plan of project in beeld. De uitkomsten stellen de provincie en gemeenten in staat om ruimtelijke keuzes af te wegen en te onderbouwen. De plan-MER legt daarbij geen (bestuurlijke) keuzes op, het rapport geeft alleen feitelijke informatie. Volgens de provincie kunnen bij het maken van die ruimtelijke keuzes ook andere (inhoudelijke en politieke) afwegingen meegenomen worden. Omdat de provincie een milieueffectrapport maakt over de

afspraken die in de Regionale Energie Strategie (RES 1.0) staan, wordt het eindproduct een plan-MER genoemd.

Planning
De provincie heeft op 13 februari 2023 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna NRD) openbaar gemaakt. In de notitie staat welke alternatieven en milieu-onderdelen in de plan- MER worden meegenomen (reikwijdte) en hoe uitgebreid (detailniveau). Iedereen had tot 20 maart 2023 de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De ontvangen zienswijzen worden meegenomen bij het opstellen van de definitieve NRD, dan wel als input daarvoor gebruikt. Naar verwachting wordt medio 2023 de concept plan-MER ter inzage gelegd. Ook dan is er weer de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Reactie van de Stuurgroep RES op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.
De Stuurgroep RES van de regio Stedendriehoek heeft op 20 maart een zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau ingediend. In deze zienswijze wordt aangeven dat het teleurstellend is dat het leefgebied van de Wespendief bij voorbaat als harde belemmering voor windenergie is opgenomen. De stuurgroep herhaalt in de zienswijze dat indien de potentie voor windenergie op en rond de Veluwe door het handelingsperspectief van de provincie lager uitpakt, de stuurgroep geen alternatieven ter compensatie elders binnen de regio ziet.
De NRD geeft de stuurgroep ook de indruk dat het juist het doel is van de provincie om de plan-MER te benutten voor de herijking van de RES 1.0 richting RES 2.0. Onder andere door de motivatie om samen met gemeenten en regio's in te zetten op een verbetering van de wind/zon verhouding en het in beeld brengen van mogelijke potentiële zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Dit geeft verwarring, zeker in relatie tot de afspraken die gemaakt zijn over het voorkomen van compensatie van opwek ergens anders in de regio (zogenaamd waterbed effect). Vanzelfsprekend begrijpt de stuurgroep dat de uitvoering en afstemming in de RES een doorlopend proces is tot 2030 en er gaandeweg nieuwe inzichten en ontwikkelingen zijn die kunnen leiden tot een nieuw bestuurlijk gesprek. De stuurgroep is van mening dat het aan hen is om samen te besluiten hoe zij willen omgaan met nieuwe inzichten die mogelijk voortkomen uit dit onderzoek, omdat zoekgebieden voor grootschalige opwek vragen om een bredere afweging dan enkel milieueffecten. De provincie is ook onderdeel van deze stuurgroep. De stuurgroep is ervan overtuigd dat ze alleen in goede afstemming tussen alle bestuurslagen kan komen tot succesvolle transities en de realisatie van grootschalige opwek van energie. Deze constructieve samenwerking op basis van gelijkwaardigheid met respect voor elkaars werkwijze zetten ze dan ook graag voort.

2. Nieuwe samenwerking met inwoners en ondernemers uit het Zutphens Broekgebied.
De gemeenteraad van Zutphen heeft op 11 oktober 2021 unaniem opdracht gegeven voor de ontwikkeling van een 'afwegingskader zonne-energie' voor de twee zoekgebieden voor grootschalige zonnevelden in de gemeente. Zo wil de gemeenteraad ervoor zorgen dat de belangen van inwoners goed worden meegenomen bij eventuele plannen voor zonnevelden in het gebied de Overmarsch en het Zutphens Broekgebied. Tijdens de werksessie voor het afwegingskader hebben inwoners en ondernemers de wethouder uitgenodigd om hun kijk op alternatieven voor grote zonnevelden aan haar toe te lichten. Daarop heeft wethouder Boswinkel een bezoek gebracht aan het Broekgebied en gesproken met verschillende inwoners en ondernemers. Parallel aan de ontwikkeling van het afwegingskader zon op land is de wethouder met de buurt in gesprek over lokale energie opwek.

Samen werken aan lokale energie opwek in het Zutphens Broekgebied
Gedurende de zomer van 2022 had wethouder Boswinkel vervolggesprekken met inwoners en ondernemers uit het Zutphens Broekgebied. De houding van de aanwezige vertegenwoordiging aan tafel is om constructief verder te kijken naar lokale energie opwek in het gebied. Het is namelijk duidelijk dat er stappen gezet zullen (moeten) worden om de energietransitie vorm te geven.
Het initiële aanbod van de wethouder om een Buurt Energie Strategie te maken hebben de inwoners niet geaccepteerd. Inwoners vinden dat de collectieve opgave voor de gemeente niet in dit gebied gelegd moet worden. Daarom gaan wij samen met inwoners stappen zetten om te inventariseren wat wensen en mogelijkheden zijn voor het opwekken van duurzame energie in het Leestens Broekgebied (officiële buurtnaam 'Vespreide huizen Leesten'). Het is de intentie om met elkaar knelpunten voor projecten om

duurzaam energie op te wekken te inventariseren en op te lossen. Dit gebeurt parallel aan de ontwikkeling van het afwegingskader zon op land en uitvoering van de Regionale Energie Strategie.

De vertegenwoordiging van bewoners Broekgebied heeft op 31 januari een informatieavond georganiseerd. Tijdens deze informatieavond zijn de resultaten van hun onderzoek naar duurzame energie initiatieven in de buurt, inclusief alternatieven voor zonnevelden gepresenteerd. Deze informatieavond is goed ontvangen door de aanwezige inwoners van het gebied.

Vervolg
De vertegenwoordiging van de bewoners Broekgebied (zogenaamde kerngroep) gaat de komende maanden de potentie voor de volgende alternatieven voor zonnevelden in het Zutphens Broekgebied verder onderzoeken:
- Zonnepanelen op parkeerplaatsen;
- Zonnepanelen op bedrijventerrein Revelhorst;
- Kleinschalig wind; en
- Zonnepanelen langs de N-wegen.

Voor de zomer komen de vertegenwoordigende inwoners en wethouder weer samen om de eerste resultaten te bespreken.

3. Voortgang afwegingskader zon op land
In november 2022 werd het ontwerp afwegingskader zon op land gepubliceerd. Op dit ontwerp hebben we verschillende reacties ontvangen. De reacties laten zien dat inwoners betrokken zijn bij het afwegingskader en de ontwikkeling van zonnevelden in onze gemeente. De zienswijzen die wij hebben ontvangen geven aanleiding om het ontwerp afwegingskader op enkele punten aan te passen. Wij nemen in mei een besluit over het definitieve afwegingskader zon op land. Het afwegingskader zon op land wordt naar verwachting tijdens de forumvergadering op 19 juni 2023 door de raad besproken. De gemeenteraad neemt tijdens de raadsvergadering op 3 juli een definitief besluit over het afwegingskader zon op land. De indieners van een zienswijze ontvangen dan ook een reactie op hun ingediende zienswijze.

Vervolg
-

Bijlagen